

[Sigsgaard.]

taget bør Lejernes Landsorganisation ikke have monopol på at repræsentere lejerne. På det punkt kan vi derfor for en gangs skyld stemme sammen med både SF og VKR på én gang.

Kai Moltke: I det store og hele tror jeg, at det sæt lovgivning, der foreligger her, langt fra tilfredsstillende situationens krav, som er at forringe omkostningerne for arbejdende mennesker, mens man i stedet for på en række punkter giver op og lader strømmen gå videre, således, at man i realiteten fremmer et stadig stigende lejeniveau. Det fremgår selvfølgelig tydeligst ved tendensen til, at man ved bytte af lejligheder, fraflytning af lejligheder nu rykker frem med nye muligheder for husleje-forhøjelse. Jeg behøver bare at tænke tilbage til boligforliget. Da man indførte princippet om vurdering, var grundtanken jo den, at man måtte have et fast udgangspunkt, at man måtte have noget, der kunne betragtes som passende i den givne situation. Hvad er det for en faktor, som har gjort, at man nu slår ind på denne vej her? Den eneste faktor, som dikterer ønsket fra det borgerlige flertal i denne retning, er jo faktisk, at man ikke har kunnet magte hovedopgaven, nemlig at fremskaffe et billigt nybyggeri, som er egnet for almindelige mennesker, almindelige lønmodtagere her i landet. Man kan blive ved til verdens ende med stadig væk at forhøje lejen i det gamle byggeri uden at nå nogen som helst udvikling, hvis man ikke indvirker på de faktorer, som er skyld i, at vi stadig væk ikke kan få en passende lav leje i det nye byggeri. Det bliver en evighedsdans uden ende. På det punkt må jeg givetvis støtte både SF og socialdemokratiet og VS i en absolut modstand.

Det næste punkt, som jeg i særlig grad vil beskæftige mig med, er den erfaring, vi de sidste år har gjort med hensyn til ejerlejligheder. Også her kan jeg med glæde støtte det ændringsforslag, som foreligger om i alle tilfælde en forbedring gennem bestemmelse om, at huse, som er bestemt til udlejning, ikke uden videre skal kunne gøres til et udstykningsselskab i ejerlejligheder. Almindelige selskaber har jo deres formålsparagraffer, og det savner selvfølgelig en række af de ejendomsselskaber,

der her er tale om. Men når man i sin tid fik lov til at bygge lejligheder og leje dem ud, var det vel ikke meningen, at man samtidig skulle have ret til at optræde som ejendoms-mæglere ved en sådan udstykning. Det forekommer mig, at her er tingene i den grad stillet på hovedet, at det i allerhøjeste grad er rimeligt, at man griber ind, og jeg hørte med glæde den socialdemokratiske ordfører tale om, at her var et felt, hvor man skulle have en ekstra beskatning på grund af, at der forelå en oplagt spekulationsindtægt. Det er jeg fuldstændig, 100 pct., enig i. Vi har jo på grund af samfundsmæssig udvikling og samfundsmæssige forhold, som ikke mindst boliglovgivningen har ansvaret for, fået en enorm formuestigning, som kulminerer netop på det ene felt, der hedder ejerlejligheder.

Når forholdet er sådan, nytter det ikke, at venstres ordfører kommer og siger: ja men de mennesker, som tjener på det her, må jo betale indkomstskat, og derved indtages en del af fortjenesten. Ja men de, som bestiller noget, som har praktisk arbejde, og som ikke er spekulanter, må pinedød også betale indkomstskat. Det er lidt for generøst at ligestille sådanne to vidt forskellige former for indtægt. Og så kan jeg ikke lade være med at minde om — hvis man skal have denne debat bragt ind i positive baner — hvad der i væsentlig grad har medvirket til formuestigningen i disse ejendomme, som nu udstykkes til ejerlejligheder. Man har siden slutningen af 1930'erne haft det monopol, at hver eneste øre, som er blevet betalt i ejendomsskat af dem, der ejer ejendommene, uden videre er blevet pålignet lejerne. Hvis man fører denne tankegang videre, vil vi her have en oplagt mulighed for at sige, at da den ejendomsskat, som er lagt ud af lejerne på grundlag af de driftsregnskaber, der er opstået som følge af kontrollen med huslejen, ikke, når formuegevinsten indkasseres, kan fordeles på lejerne, af hvilke en del er døde og andre er flyttet andre steder hen osv., må den samlede sum af, hvad der er udredt af ejendomsskatter i den tid, de pågældende ejere har haft ejendommen, indtræde som en offentlig prioritet, der kan overføres til en boligfond til fremtidig billiggørelse af byggeriet. Det er et mindstekrav, men det aktualiserer jo samtidig hele det ufuldstændige billede, som